

Мистецтво церковного шиття прийшло на руську землю з Візантії й отримало на Русі подальший і цілком своєрідний розвиток. Завдяки своїй простоті та невибагливості до приладдя, вишивання відкрило можливість вільного втілення в тканині складних богословських ідей і, таким чином, ще глибше залучаючи цей матеріал в богослужбовий синтез мистецтв, розкривало перед очима тих, хто молиться, містичну реальність божественної літургії. Гаптування, або як ще його інакше називають живопис голкою, не вимагало складної і громіздкої техніки, безлічі майстрів різної спеціалізації і так далі на відміну від ткацтва. П'яльця, голка, золоті і шовкові нитки і тканина основи - от і все, що було потрібно майстрові для створення тих шедеврів церковного шиття, які і до цього дня захоплюють нас своєю досконалістю. Щодо багатства фактури то шиття не тільки відтворювало всі доступні ткацтва ефекти, але і здатне було значно розширити їх «арсенал» за рахунок використання перлів, дорогоцінних каменів, металевих накладок, прикрашених емаллями.

Старанність до рукоділля та вишивки був однією з найважливіших жіночих чеснот у Київській Русі. Цей вид служіння Богу був самим органічним для жінок, поряд з виконанням сімейних обов'язків й справ милосердя.

Із давніх давен рушник являється невід'ємним атрибутом в традиційних обрядових церемоніях українців. Через стійку традицію використання рушника в якості оберегу, рушник зазнав й широкого застосування в убранстві храмів, в першу чергу для прикрашення ікон. Широко використовується вишивка для виготовлення хоругвей та іншого богослужбового приладдя. Цікаво, що в українських храмах орнаментация цих речей часто ґрунтується на притаманній даній місцевості вишивальній техніці, будь то хрестик, або гладь.

Але, на жаль, в храмах ми ще доволі рідко бачимо хорошу сучасну вишивку, а старовинне шиття вже майже скрізь вийшло з ужитку. Протягом майже цілого останнього століття втрачалися і руйнувалася давня традиція виконання предметів церковного мистецтва і церковного богослужіння. До наших днів збереглися лише фрагменти деяких плащаниць, покрівців, облачень та ін. Де-які предмети зберегалися лише в ризницях деяких храмів і в малочисленних монастирях, що не могло повною мірою забезпечити збільшену в останні десятиліття потребу для нових храмів. Збережені священні шати, виготовлені майстрами в 17-19 ст. це унікальні пам'ятки духовно-мистецької культури українського народу.

Високомистецький рівень облачення для священнослужителів в українських церквах загальноновизнаний у цілому світі.

Ось чому так важливо за старовинними зразками виготовляти предмети церковного богослужіння, а також проводити їх реставрацію з метою збереження. Для цього можна застосувати й сучасні технології. Комп'ютерна машинна вишивка — [Творча майстерня машинної вишивки у Львові](#)

— дозволяє відтворювати складні елементи християнської символіки для виготовлення хоругвей, облачення для священнослужителів згідно з біблійними канонами та літургійними вимогами.

Вишивка в українських храмах - Каталог пам'яток Західної України

Написав Administrator

Середа, 04 січня 2012, 13:53

{gallery}ukrhram{/gallery}